

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O položaji.

Berolinska „National-Zeitung“ piše o položaji, da Avstro-Ogerske vsega manjka, kar treba zavojevatelju. Nič drugega neče, nego da oni deli slovenskega sveta ostanejo samostojni, katerih še ni požrla Rusija. Nemčija nema od Rusije ničesar pričakovati. Res se govori, da bi si prisvojila baltijske pokrajine, a kdor kolikaj pozna razmere, mu je jasno, da bi jih brez litavskih dežel, ki so za njimi, ne mogla obdržati. Za to ceno pa Nemčija ne bode spravljala evropskega miru v nevarnost. Nevarnost za mir prihaja le od tod, ker v Rusiji še vedno strašijo jideje Nikolaja I. Vzlic skušnjam krimske vojne še v Rusiji ne vedo, da se morata sedaj Berolin in Dunaj jemati v poštev. Avstrija in Nemčija bodeta trd oreh. — Pomenljiv dopis je prinesel o položaji „Russkij Kurjer“ z Dunaja. Zaradi tiskovnih razmer ga pa ne moremo vsega priobčiti. Dopisnik misli, da ne bode vojne. Večkrat so že bili odnošaji mej Rusijo in Avstrijo napeti, tako 1854., 1863, in 1877. leta, pa se je vselej ohranil mir. Odločujoči krogi obeh držav so se vselej mirno sporazumeli. V Avstriji tudi ne morejo želeči, da se za dolgo pokvarijo dobri odnošaji z mogočno sosedno država.

Previdni politiki gotovo spoznajo, da ves vojni hrup prihaja iz jednega vira, iz Berolina. Nemčiji dobro služi, da si še bolj utrdi prvenstvo v Evropi. Res bi se čudil Rusiji in Franciji, da vedno služita kot rušiteljici miru Bismarcku, kadar kaj od parlamenta potrebuje, ali si pa hoče kako državo še bolj privezati. Nadalje misli dopisnik, da Rusija le zategadel spravlja vojake na mejo, da bi Avstrijo prisilila, da kaj prijenna v bolgarskem vprašanji, kar se bode tudi zgodilo, kajti za Koburžana pač Avstrija ne bode začenjala nevarne vojne. Da bode Avstrija skušala mirno pobotati se z Rusijo, je tem gotoveje, ker se na Nemčijo zanašati ne more.

V Berolinu morajo vedno biti pozorni, da jih ne napadejo Francozi. Nemški diplomati bi že našli kak igovor, da bi mirno gledali, ko bi so sprijeli Avstrija in Rusija. Dopisnik dalje govori o nemško-madžarske diplomaciji, katero vodi sovrastvo

do slovanstva, a se nadeja, da bodo v odločilnem trenutku že drugi uplivi odstranili nevarnost. — Če vse preudarimo, kar pišejo razni listi, zlasti oficijozni raznih držav, se prepričamo, da Rusija sicer ne želi vojne, zlasti že zavoljo gospodarskih ozirnov. Pripravljena pa tudi nikakor ni, odreči se svojim pravicam v Bolgariji. Skušala bode nekaj časa še z mirnimi diplomatičnimi sredstvi pridobiti upliv na Balkanu. Ko bi jej pa nasprotniki le delali ovire, bode pa prišla za meč. Nemčija bi pa rada najbrž Avstrijo zaplela v vojno z Rusijo, da bi mej vojno z vsemi silami udrla na Francosko, ter jo zopet pobila. Zategadel pa nemška diplomacija in nemški oficijozni listi neposredno šuntajo Avstrijo k vojni.

Mnogo govore o zvezi z Avstrijo, da bi tako našo državo preslepili, da bi, zanašajoč se na pomoč svoje zaveznice, začela boj. Naravnost pomoči pa Nemci po svojih listih ne obetajo, da je potem dati ne bode treba. V Italiji pa trdovratno molčé, najbrž zategadel, ker se še neso odločili, kam bi se obrnili, ko bi res prišlo do splošne evropske vojne, kajti ne vedó, kdo jim bode ponudil največ dobička. Sicer se pa že čitajo glasovi, da se bode Italija pridružila Franciji in Rusiji, kar bi nas nikakor ne presenetilo.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(VI. seja dne 16. decembra leta 1887.)

(Konec.)

Poslanec dr. Poklukar nasvetuje kot poročevalec finančnega odseka o proračunu deželne vinarke, sadjarske in poljedelske šole, da se nastavi tretji učitelj, da bode poučeval po želji poljedelskega ministerstva učence v strokah razširjene ljudske šole in naj se plača tega tretjega učitelja, da se pridobi izvrstna moč poviša za 100 gld. Torej naj bi iznašala 600 gld. na leto, sosebno ker bode imel ta učitelj nadzorovati učence in tudi pripomagati v pisarni, ker imata vodja g. Dolenec in adjunkt z oskrbovanjem obsežnega zemljišča pri kmetijskih šoli na Grmu dovolj posla.

Ta popravljeni nasvet deželnega odbora, kakor ga je stavil finančni odsek, porabil je Dežman za

napade, v parlamentarnih obravnavah nezaslišane, na vodjo g. Dolenca in šolo sploh. Da naši bralci spoznajo, kaka je v poznih letih človeškega življenja še strast Dežmana proti vsem slovenskim zavodom in slovensko-narodno mislečim možem, priobčimo glavne točke njegovega ne samo strastnega, temveč kar naravnost surovega govora. Dežman pravi, da ima jako mnogo pomislekov proti naslovu stavljenemu v proračunu finančnega odseka, kateri se nazivlje „stalne plače“. Pred 7 leti ustavila se je kot plača tudi vsota za zdravnik v deželni prisilni delavnici, katera služba se je opravljala prej le proti remuneraciji. Deželni zbor je plačo odobril in takoj se je zmatralo to mesto stalno in isto tako tudi plača. To mnenje bi Dežman rad, kakor pravi, v tem slučaju prepreči, da se zopet ne ponovi in da ne bode deželnemu odboru zopet prilika se naslanjati na nepremišljene deželnega zbora sklepe, kakor je bilo to pred sedmimi leti.

Potem pa kritikuje Dežman dolenjsko kmetijsko šolo. On (Dežman) da ne najde vse tako izvrstno („so rosig“), kakor se opisuje deželni odbor, in če bi se mu, kakor je rekel dr. Mosche, tudi predbacivalo, da hoče deželo kranjsko črniti, bode vendar povedal resnico, akoravno ne ve, je li izjava dr. Moscheta naperjena le proti nemško-liberalnim listom, a sploh tudi proti istim, kateri priobčavajo za kranjsko deželo in nje prebivalstvo in časnikiarstvo neugodne stvari, na primer tudi proti škofom goriške cerkvene provincije.

Treba je vsekako odkriti nedostatke vodstva šole na Grmu. Vodja Dolenec preplavlja deželni odbor z ulogami, potrebnega poročila o delovanji šole pa ni o pravem času doposlal itd. Sploh da za šolo na Grmu ni bilo mogoče z vsem moledovanjem dobiti dovoljnega števila otrok. Le nezakonski otroci so se baje oglašali in kmetovalci, katerim so v varstvo izročeni, so si mislili: „Dobro, so vsaj za to šolo!“ (No, gospod Dežman bi o tej zadevi tudi kaj pripovedovati utegnil, njemu se tudi gradiva ne manjka. Op. por.) Dežman potem pripoveduje, kako pusti vodja Dolenec svoje učitelje, da je po časnih napadal kmetijsko šolo v Gorici in vodil polemiko v časnikih, da

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

IX.

(Dalje.)

In Nikolaj Petrovič privlekel je iz zadnjega suknjinega znano brošuro Büchnerja, devete izdaje. Pavel Petrovič vrtil jo je v roki.

— Hm! izpregovoril je. — Arkadij Nikolajevič skrbi za tvojo vzgojo. No, ali si že poskusil čitati?

— Poskusil sem.

— No, in kaj je?

— ali sem jaz neumen, ali pa jo vse to — nezmisel. Najbrže sem jaz neumen.

— Ali pa nisi nemščine pozabil? vprašal ga je Pavel Petrovič.

— Nemški razumem.

Pavel Petrovič vrtil je zopet knjigo v rokah ter se izpod čela ozrl na brata. Oba sta molčala.

— A, začel je Nikolaj Petrovič, ki je vidno želel zasukniti razgovor. Pismo sem vsprejel od Koljazina.

— Od Mateja Iljiča?

— Od njega. Prišel je v *** ogledovat gubernijo. Stopil je sedaj mej velikaše in piše mi, da želi kot sorodnik nas videti ter nas vabi, tebe in Arkadija v mesto.

— Ali pojdeš ti? vprašal je Petrovič.

— Ne; in ti?

— Tudi jaz ne pojdem. Prav treba je petdeset vrst daleč radi njega voziti se. Mathieu se nam hoče pokazati v vsi svoji slavi; zlodej naj ga vzame! saj mu bodo v guberniji dovolj kadili, prestal bo brez nas. Prava reč to, tajni svetnik! Ako bi bil jaz še nadalje služil ter se nadalje ubijal, bil bi zdaj generaladjutant. Sicer pa sva midva zastarela človeka.

— Da, brat; vidno je že čas, da si naročiva grob ter prekrizava roki na prsih, opomnil je z vzdihom Nikolaj Petrovič.

— Nu, jaz se še tako hitro ne udam, dejal je njegov brat. — Jaz se bom še sprl s tem zdravnikom, to čutim.

Spor izvršil se je še tisti dan za večernim čajem. Pavel Petrovič prišel je v jedilnico že pripravljen na boj, razburjen in odločen. Čakal je šamo priložnosti, da bi se sprijel s sovragom; a priložnost se dolgo ni ponudila. Bazarov govoril je v obče malo v prisotnosti „starčkov Kirsanovih“, tako je

nazival oba brata; tisti večer pa se ni čutil zdravega in molče izpival je čaško za čaško.

Pavel Petrovič kopernel je od nestrpnosti; želje njegove izpolnile so se mu konci.

Govor je nanesel na nekega sosednega posestnika. „Butec je, slab aristokrat“, opomnil je ravnodušno Bazarov, ki se je bil sestal z njim v Peterburgu.

— Dovolite, da vas vprašam, začel je Pavel Petrovič, in ustna so mu zadržela: „ali po vaših mislih pomeni „butec“ in „aristokrat“ taisto?”

— Jaz sem dejal „slab aristokrat“, dejal je Bazarov leno srebajoč čaj.

— Res je; jaz pa mislim, da ste vi takega mnenja o aristokratih, kakor o slabih aristokratih. Zdi se mi potrebno, da vam povem, da jaz nisem tega mnenja. Reči smem, da me vsi poznajo kot liberalnega in progres ljubečega človeka; baš radi tega pa spoštujem aristokrate, prave aristokrate. Spomnite se, milostivi gospod, (o teh besedah uprl je Bazarov svoje oči v Pavla Petroviča) spomnite se, milostivi gospod, ponovil je z naudušenjem: — angleških aristokratov. Oni ne odstopajo ni za pičico od svojih prav, poleg tega pa spoštujejo prava drugih; oni zahtevajo, da se izpolnujejo obvezanosti nasproti njim, a poleg tega izpolnujejo sami svoje

je baje kmetijsko ministerstvo ukazalo, da je temu treba konec storiti itd. itd. Torej, pravi Dežman, da nikakor ne more glasovati za tretjega učitelja, ker njega posla opravlja lahko vodja sam, še manj pa za povišanje plače sploh.

Poslanec dr. Vošnjak odgovarjajoč pravi, da je Dežman spustil strašansko filipiko proti ne navzočemu deželniemu uradniku in da si zmatra on za dolžnost braniti ga s polnim prepričanjem. Gospod Dežman je bil jako razburjen po besedah, katere je govoril danes g. poslanec dr. Mosche proti dopisnikom nemških Dunajskih listov, kajti čutil se je sam prizadetega. Kdor sam pozna dolensko kmetijsko šolo, kdor jo je videl, mora pač ž njo jako zadovoljen biti. Kdor ve, kaj je vodja dolenske kmetijske tako rekoč iz nič ustvaril na Slapu, koliko v enem letu res odličnega na Grmu, ta bode zmirom izrekal popolno priznanje vodji deželne kmetijske šole g. Dolencu. Res, le nemški fanatizem govori iz besed Dežmanovih. Kako se mora očitati vodji g. Dolencu, da ni dober pedagog? Vodja Dolenc se neprestano trudi, da bi se deželna šola lepo razcvetela. Da ni mnogo učencev v tej šoli, temu vodja ni kriv.

Ako Dežman meni, da je osemnajst učencev premalo število, svetovati bi mu bilo, da si ogleda jednako šolo na Štajerskem, v Mariboru, kjer je toliko oboževana nemška šola in je dosti ustanov od okrajnih zastopov baš „ad hoc“ ustanovljenih, a kljub vsemu temu ni nikdar več učencev, nego k večjemu dva in dvajset. Pri izpitu na Grmu bila sta navzoča Novomeški okrajni glavar in župan in izrazil je g. okrajni glavar svoje veselje in priznanje, kako izvrstno so učenci napredovali in kako lepo se obnašajo. Ko so se ločili učenci od vodje, storili so to s solznimi očmi in še vedno vodji nekdanji učenci pišejo in ga povprašujejo za svet. To gotovo ni dokaz, da bi bil vodja Dolenc slab pedagog in vse, kar je o tem pravil Dežman, je prazna slama.

Tretji učitelj je gotovo potreben, kajti število učencev je narastlo, in vodja in adjunkt nemata časa poučevati o predmetih ljudske šole, katerih se pa učiti morajo, ker ministerstvo zahteva. Na Slapu poučeval jih je tamošnji učitelj, za Grm pa ni bilo mogoče dobiti učitelja, ker tamošnji ljudski učitelji, oo. frančiškani, nemajo preobloženi s posli za to časa. Tudi je treba pisalne moči za šolsko pisarno in to bode tudi tretji učitelj oskrboval. Kar je trdil Dežman, da živi vodja Dolenc s svojim adjunktom v vednem prepiru, ni res. Vodja je zavzet za šolo in hoče, da vsak svojo dolžnost stori. Prav dobro sta izhajala adjunkta gg. Pirc in Lenaršič. Iz vsega tega je razvidno, da so vsi napadi Dežmanovi na vodjo Dolenca neosnovani.

(Konec prih.)

(VII. seja dne 20. decembra 1887. leta.)

V današnji seji predložil je deželni odbor (poročevalec dr. Vošnjak) poročilo o Ljubljanski javni bolnici, katero utegne zlasti Ljubljancane zanimati. Deželni odbor opisuje nedostatke te bolnice tako na ležo, kakor na osnovo. Bolnica stoji sredi mesta ob najbolj obljudeni cesti in obvezanosti. Aristokracija je dala Angliji svobodo in jo vzdržuje.

— Čuli smo to pesen že večkrat, rekel je Bazarov; a — a kaj hočete s tem dokazati?

— S tim hočem dokazati, milostivi gospod (Pavel Petrovič je, kadar se je srdil, vedoma rekal: „tim“ in „tu“*), dasi je jako dobro znal, da takih oblik slovnica ne pripušča. V tej trmoglavosti kazal se je ostanek aleksanderskega časa. Tedanji prvaki upotrebljevali so v redkih slučajih, ko so govorili v domačem jeziku, nekovi — „efto“, nekovi — „ehto“: češ, mi smo koreniti Rusi in sedaj velmoži, katerim je dovoljeno, ne brigati se za šolska pravila), s tim hočem dokazati, da brez prepričanja o osebnem dostojanstvi brez spoštovanja samega sebe — a v aristokratu sta ti čuvstvi razviti — ni nikakega trdnega temelja občni ... bien public ... občnej blaginji. Osobnost, milostivi gospod, — to je glavno; človeška osobnost mora biti krepka kakor skala, kajti na njo se vse naslanja. Prav dobro vem, na primer, da se vam smešne zde moje navade, moja toaleta, moje posebnosti konečno, a vse to izvira iz spoštovanja samega sebe, iz čuvstva dolžnosti, da, da, dolžnosti. V vasi živim, v samoti, a ne zanemarjam se, jaz spoštujem v sebi človeka.

*) V izvorniku „eftim“ in „efto“.

(Dalje prih.)

sega obširen prostor 5 oral 228 kv. sežnjev ter ovira razvoj mesta ravno na onem kraju, kjer bi se najraje gradile nove hiše. A tudi poslopje samo na sebi ne ugaja svojemu namenu, ker je četverkotna pred sto leti za samostan zidana hiša z dvoriščem v sredi, napolnjenim s pokvarjenim zrakom. Tik bolnice je stara blaznica s prostori za 70 umobolnih, pod nekdanjo cerkvijo, ki je spremenjena v bolniške sobe, leže pod zemljo stare katakombe. Bolnica torej ne zadostuje zahtevam, katere se stavljajo do zdravnih zavodov. Zato bi kazalo, da se bolnica na sedanjem mestu opusti in preloži na primernejši kraj.

Ker je posebno za deželno glavno mesto veljavno, da bi se bolnica preložila v drugi kraj, objavil je deželni odbor z noto dno 12. februarja 1887. magistratu Ljubljanskega mesta, da je pripravljen slavnemu deželniemu zboru nasvetovati, da se bolnica opusti, in mestni občini Ljubljanski v last odda, ako se ta obveže na prikladnem kraju novo bolnico s prostorom za 350 bolnikov sezidati in deželi v last prepustiti. Zajedno obrnil se je deželni odbor tudi do kranjske stavbinske družbe z jednako ponudbo.

Mestni magistrat je prijavil dež. odboru, da bolniškega poslopja ni moči primerno preustrojiti za šolske potrebe. Stavbena družba pa je naznanila, da bi stroški za zgradbo nove bolnice po načrtu, izdelanem od dež. stavbenega urada, znašali s stavbenim prostorom vred 282.083 gld., ako se stavbeni prostor kupi na Poljanskem predmestju nasproti vrtu kmetijske družbe, kakor namerava deželni odbor. V pokritje stavbenih stroškov porabilo bi se: 1. skupilo za sedanjo bolnico z zemljiščem vred, katero utegne znašati po cenitvi strokovnjakov 109.000 gld. in 2. skupilo za bolniško podružnico na Poljanah v znesku 8000 gld. Ostane nepokriti znesek 165.083 gld.

Da take ogromne svote dežela sama zmagati ne more, je pač umevno, in ta projekt uresničiti bi se mogel le potem, ako tudi drugi faktorji z doneski pomorejo stavbinskemu zakladu. Razven za deželo je posebno za mesto Ljubljansko največje koristi, da se bolnica z Dunajske ceste odpravi, ter tako omogoči razvoj in regulovanje mesta na tem ugodnem kraju. Zarad tega upati je tudi po vsi pravici, da bode Ljubljana k stavbinskim stroškom prispevek dovolila. Dalje je v interesu bolnici sosednjih posestnikov, da se bolnica opusti, ker bi vsled tega gotovo vrednost njihovih posestev poskočila. Torej je tudi od te strani pričakovati pomoči. Slednjič je upati, da bi še kranjska hranilnica, ki vsa humanitarna podvzetja radodarno podpira, za zgradbo prvega deželnega dobrodelnega zavoda donesek dovolila.

Deželni odbor torej nasvetuje:

1. Dogovoriti se z mestno občino Ljubljansko in s posestniki, ki imajo hiše in zemljišča blizu bolnice, glede doneskov k stavbinskemu zakladu za zgradbo bolnice na drugem mestu;

2. prositi slavno kranjsko hranilnico podpore v ta humanitarni namen.

Poročilu je priložen načrt nove bolnice na prostorih mej Poljansko cesto, Gruberjevo cesto in Gruberjevim kanalom.

Poročilo deželnega odbora o javni bolnici Ljubljanski izroči se finančnemu odseku v pretres,

Mesto Kranj in 36 drugih občin kranjskega okraja prosi za obstanek gimnazije v Kranju. Izroči se upravnemu odseku.

Odbor „Narodne šole“ prosi za podporo, županstvo v Loškem potoku za uvrščenje tamošnje ceste mej deželne ceste, vodja šole na Grmu za letno uagrado 200 gld., Lichtenturnov sirotinski zavod za povišanje deželnih sirotinskih ustanov.

Poročilo deželnega odbora o prošnji komisije za pogozdovanje Krasa, da bi se ji dovolila podpora iz deželnega zaklada, izroči se finančnemu odseku.

Poslanec Kavčič poroča za upravni odsek o prošnji kranjskih konjačev za povišanje taks in prenarodbo redu za konjače z dne 5. oktobra 1860. Prosilci navajajo, da so takse premajhne z ozirom na to, da se je od l. 1860. vse podražilo. Upravni odsek pa, pregledavši takse določene po napominanem zakonu, uvidel je, da se te takse plačujejo iz državne blagajnice, da torej deželni zbor ni kompetenten o tej stvari sklepati. Pristojbine konjačev tudi živež ni toliko dražji kakor je bil leta 1860, Prošnja, katero je sicer podpisal samo Matevž Joras v Ljubljani se torej odbije.

Poslanec Detela poroča za upravni odsek o

prošnji župansteval Dol, Čeplje in Podgora okraja črnomaljskega, za zgradbo nekaterih cest in napravo brodu med Dolom in Štefanom. Deželni odbor je že dovolil podporo 100 gold. za napravo načrtov za te ceste, pa stroški so proračunjeni na 7000 gld. za katere ni dozdej nobenega zaklada. V prvi vrsti ima skrbeti okraj, toda stvar še ni zrela. Ravno tako ne zastran brodu mej Dolom in Štefanom. Zato se nasvetuje, da se ta prošnja odstopi deželni odboru v rešitev, Obvelja.

Poslanec dr. Poklukar poroča o prošnji županstva Kamniškega, da se za Kamniški okraj nastavi živinozdravnik s sedežem v Kamniku, bodisi da se premesti za Ljubljano nastavljeni živinozdravnik v Kamnik, ali pa, da se dovoli remuneracija za tamošnjega živinozdravnika. Upravni odbor nasvetuje, da se prosi vlada nastaviti državnega živinozdravnika v Kamniku, kjer je silno potreben z ozirom na to, da je ravno v tem okraju živinoreja glavni faktor kmetijskega gospodarstva.

Baron Apfaltrern gorko podpira predlog, kazoč, da v Ljubljani nastavljeni živinozdravnik pač ne more oskrbovati zraven Ljubljanskega še dva velika okraja, litijskega in kamniškega.

Predsednik baron Winkler objavi, da je že poročal o potrebi živinozdravnika v Kamniku ministerstvu, katero je ukazalo deželni vladi, da ima poročat zastran nastavljenja še več živinozdravnikov, ako se kje kaže potreba. — Predlog je bil vsprejet.

(Konec prih.)

Deželni zbor istrski.

V. seja dne 7. decembra 1887. leta.)

(Konec.)

Gosp. Spinčić izjavi na to interpelacijo na deželni odbor, ali predsednik ga takoj opozori, da je popolnem nepotrebno govoriti v jeziku, katerega večina deželnega zbora in udje deželnega odbora ne umejo. Gosp. Spinčić vpraša predsednika, da li mu čitanje dovoli, na kar mu predsednik odvrne, da spoštuje jezik poslancev manjšine in da se ga morejo poslužiti, ako jim je drago, ker on tega z a brani ti ne more. Priporoča pa toplo, da vsi poslanci rabijo italijanski jezik. Zdej čita g. Spinčić svojo interpelacijo o stanju računov občine bužetske, katera se glasi tako-le:

Saznah, da je uslied zaključka sadanjega občinskega zastupstva u Buzetu, primljenoga u sjednici 7. julija t. g., bio pozvan: 1. bivši načelnik gosp. Clarici, da podnese račune obč. uprave i te glede na svoto od 176 for., primljenih od istoga od raznih globa in neumeščenih u zapisnik, i glede 1529 for., ubilježenih u rubriki „Predujmovi uz povratak i položenje računa“ od god. 1877. napried; 2. gosp. predsjednik bivšega obč. odbora, da povrati svotu od 148 for. predujmljenih za sudbene obč. poslove jednomu članu istoga odbora, više nego mu je li pripadalo, — dočim su občinski liečnici, činovnici i sluge imali imati na svrsi uprave toga odbora više od 1000 for., i da su obadva ta poziva ostala bezuspješna.

Častim se upitati sl. zemaljski odbor, kojemu na temelju §. 86 obč. reda pripada nadzirati redovitu upravu obč. dobara.

1. Jesu-li u redu sa računi obč. poslovanja prijašnje uprave mjestne občine bužetske, imenito bivši načelnik Clarici i obč. odbor, imenovan od c. kr. namjestništva sporazumno sa zemaljskim odborom?

2. Ako nisu, smatra li se zemaljski odbor oblaštenim, da uredi stvar upravnim putem, ili je možda dao shodne upute načelnictvu u Buzetu, da se stvar konačno uredi.

Tudi v tem slučaju je dokazalo občinstvo visoko stopinjo svoje omike, kajti dolgotrajni hrup je zadušil vsako besedo govornikovo. Gospod predsednik je menda to roganje preslišal. —

Preide se na dnevni red.

Po prečitanji obračuna deželnega zaklada za leto 1886. spregovori prvi g. dr. Volarič ter istega v ostrem govoru popolnem obsodi. Večkrat se ponavljajoči dolgotrajni hrup na galeriji in smeh poslancev italij. stranke gospoda govornika ni ustrašil. Govoril je po prilici tako-le:

Visoki zbor!

O ustanovi § 12. pokraj. reda je dež. odbor samo upravni in eksekutivni organ deželnega zbora ter sem se čudil, ko ga je g. predsednik pri odprtju zborovanja nazval „la nostra commissione permanente“, kakor da je dež. zbor ali bolje rečeno,

večina, na njega izlila vso svojo moč in mu podelila magnam chartam libertatis, da odpravlja in razpolaga s pokrajino v imenu dež. zbora, kakor mu drago. In res, ako kdo pregleda izveštje obračuna za leto 1886. in način, kako je naš deželni odbor upravljal s premoženjem pokrajine, tedaj se prepriča, da naš gosp. deželni glavar res ni pogrešil in da je stalno računal na gospôdo od večine, ko je naš dež. odbor tako nazval. Sploh pa je pri nas navada, da se ne pazi natanko na delovanje deželnega odbora, ampak kakor na zapoved se povladi vse, kar zahteva. Vender pa hočem odkritosrčno izjaviti svoje opazke, računajoč na poziv gosp. predsednika, da vsakdo zdušno pregleda delovanje juntino ter preidem na pregledovanje računa samega. Sam obračun za leto 1886. kaže, da je v nič manj kot sedmih točkah dovoljeno svoto prekoračil in po mojem mnenju vsaj tri točke neso opravičene. Tako n. pr. je sama točka VI. razhoda „javne zgradbe“ prekoračena na 6069 gld. 21 kr. na isti stavek spada onih 11.497 gld. 75 kr., potrošenih za zgradbo pokrajinskega poslopja. Mislim, da deželni odbor more razpolagati o dovoljenih svotah, nikakor pa ni pooblaščen jih neopravičeno prekoračiti. Gospôda! Še lani je opazil moj spoštovani drug gosp. dr. Laginja o potrošku, s katerim se je v isto svrhu proračun prekoračil, da isti ni opravičen, ker je bilo po odloku deželnega zbora od 23. junija 1884 dovoljeno potrošiti vsega skupaj samo 36.000 gld., s katerim bi imela biti tudi sezidana zborna dvorana in bi imeli odpasti vsi posojilni troški. — Govornik dokazuje dalje, kako se troši v ne uprav. neizogibne svrhe, mej tem ko se za revno ljudstvo malo dela in nadaljuje:

Potrebe našega ljudstva so velike, posebno vsled slabe letine. Naše ljudstvo v raznih občinah nema zdrave vode, umira od mrzlice in od kužnega zraka in občine same pa nemajo toliko premoženja, da bi mogle potrebne troške iz svojega žrtvovati. Razen tega pa bi se našlo še mnogo drugih nujnih potrebščin, katere bi bilo res vredno naštetih. Tako na pr. se mora na otoku Čresu ljudstvo po slabih potih ubijati, ker se občina malo zanje briga. Na Lošinskem mora ljudstvo vanjskih občin s svojimi žulji sebe prehraniti, zraven pa plačevati raztreseni davek. O tem bi se dalo marsikaj družega naštetih.

Sploh pa moram opaziti, in vsakdo mora to sprevideti, da je deželni odbor v 20letnej upravi z imetkom, s kojim razpolaga pokrajina, prav za siromašno ljudstvo jako malo skrbel. Z denarjem, s kojim razpolaga naša pokrajina, moglo bi se bilo veliko več koristnega storiti.

Posebno pa se čudim, da se je moglo na samo tretjo točko troški za poučevanje 15.581 gld. 98 kr. prihraniti. Vender nam se je vedno očitalo, da še mnogo manjka, dokler bodo naše šole na onej stopnji, katera se dandanes od njih zahteva. Posamezne občine pa nemajo toliko denarja, da bi potrebno mogle same prirediti. Radi tega je potrebno in umestno, da se jim priskoči na pomoč. S tem se oziram samo na svoj okraj, ali isto velja o vsej naši pokrajini. Posebno velja to o raznih občinah, katere bi hotele iste pravice zase, ali žalibog nemamo sredstev v to svrhu. Zlasti na otoku Čresu je več občin, ki nemajo nikake šole in radi tega ne morem te rubrike nikakor odobriti. — Gospod referent Campitelli je tudi opazil, da se je podelilo mnogo stipendij, ali tudi to se je zgodilo le tam, kjer stanuje prebivalstvo italijanske narodnosti. Imena dotičnih, ki so dobili podporo, pa se ne ne imenuje, — naš ljudje gotovo neso nič sprejeli. Čudno pa je videti, da se je uložila glavnica od 30.562 gld. 25 kr. več, kakor je bilo proračunjeno in k temu v st. 14. kupilo se obveznic pri deželnem kreditnem zavodu za 2015 gld. in to menda vse, da si povekša deželni odbor svojo razpoloživo zaklado.

Vsekako pa je smešno videti, kako se na jednej strani preveč troši, mej tem ko se na drugej nič ne stori, prav tako kakor oni, ki svojo škrinjo napolnjuje s zlatom, mej tem ko mu rodbina gladu umira. (Dokaz temu so posamezne številke obračuna.)

Vsled tega predlagam, da se preide preko obračuna za leto 1886. na dnevni red. (Dobro! na levici.)

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 20. decembra.

Štajerski deželni zbor sklenil je za dva pomnožiti število deželnih živinozdravnikov in vsprejel

nekatero premembo lovskega zakona. Pri posvetovanju o poslednjem predmetu bila je dolga debata in je zlasti poslanec Kotzbech posebno se potegoval za interese kmetovalcev ter zlasti naglašal važnost sadjarstva za Štajersko.

Ogerska vlada sklenila je iz štedilnih uzrokov odpraviti več uradov z novim letom. Agende odpravljenih uradov bodo se izročile drugim istovrstnim uradom.

Vnanje države.

Kar se tiče položaja nam danes ni dosti omeniti. Zadnji čas se ni mnogo spremenilo. Ruski listi mislijo, da se bode Italija odločila od Avstrije in Nemčije, ter se bolj približala Rusiji, drugi listi pa mislijo, da se bode celo Anglija pridružila tripelalijanci. Angleška, nadejajo se, bode zopet pridobila večji vpliv v evropski politiki, ker sedanja vlada stoji trdno, ko so jej unijonistični liberalci zagotovili pomoč. Po ruskih listih veje precej Avstriji sovražna sapa. Tako pišejo oficijozno „Novoje Vremja“ in „Novosti“, da se bode Rusija še dalje oboroževala, ako Avstrija ne prizna ruskih pravic v Bolgariji. Avstrija naj bode torej na vse pripravljena.

V Peterburgu sedaj zboruje zbor zastopikov ruskih železnic. O čem se posvetujejo, nič ne poročajo listi, ker so posvetovanja tajna. Govori se pa, da so njihova posvetovanja velike važnosti za kulturni razvoj Rusije.

Razni listi so poročali, da je vodja bolgarskih opozijonalcev Cankov odpotoval v Moskvo, kjer se misli stalno nastaniti. Ta vest se je širila iz Sofije in je izražala le želje bolgarske vlade. Cankov je pa v resnici še vedno v Carigradu in pri njem se še vedno zbirajo bolgarski emigrantje. Cankov še nikakor ni obupal, da se razmere v Bolgariji na bolje zasučejo ter se bode on mogel s svojimi pristaši vrniti v domovino. — Bolgarska vlada posebno skrbi za oboroževanje. Od sebranja zahteva vojni minister 200.000 frankov za nove puške. Nadalje zahteva potrebni kredit za 40.000 parov čevljev in 33.000 vojaških plaščev, kateri morajo biti gotovi v marci.

Pogajanja o srbsko-bolgarskeje železniške konvenciji so se pretrgala. Po jednem poročilu je temu uzrok to, da je nekoliko obolel srbski ministerski predsednik, od druge strani se pa poroča, da se Srbija poprej neče o tem dalje pogajati, da se sklene z Bolgarijo trgovska pogodba in ona pridobi nekatere trgovske ugodnosti. Sedaj še vedno stavijo Bolgari srbskeje trgovini razne ovire.

Ker grška opozicija nema več upanja, da bi vrgla vlado, sklenila je, da se ne bodo več udeleževali parlamenta. Vlade pa opozicijo ne bode spravila s tem v nobeno zadrego, ker je vladna večina dovolj močna, da parlamentarno delo sama lahko opravlja. Opozicijski list „Proia“ pravi, da je opozicija zategadel sklenila izstopiti iz zbornice, ker hoče vladni stranki prepustiti vso odgovornost za slabo državno gospodarstvo.

Zasedanje francoskih zbornic je končano. Sredi januarja se pa začne novo zasedanje. Tedaj se bode pokazalo, koliko ima zaupanja sedanja vlada. Že prve dni predložil se bode zbornici budget in nasprotniki vlade bodo imeli priložnost, povedati svoje mnenje. Če se bode pokazalo, da vlada ne dobi večine, bode se razpustila zbornica poslancev, ker bi s sedanjo zbornico nobena vlada ne mogla izhajati, za voljo prevelike razcepljenosti strank. Mej republikanci ni jedinstvi, monarhisti so pa pripravljene delati zadrege vsakej vladi.

S finančnim eksposé-jem italijanskega finančnega ministra neso poslanci nič kaj zadovoljni. Zbornici mislijo, da se z novimi dohodki ne bode dal poravnati primankljaj. Država bi pa primankljaja ne imela, ko bi ne bilo kolere ter bi ne bilo treba mnogo milijonov za afriško ekspedicijo. V družih ozirih je pa konečni račun za minolo finančno leto ugodnejši od proračuna. — V Rimu se nadejajo, da bode imenovanje Maroche tija veleposlanikom napravilo v Peterburgu najboljši utis. Novi veleposlanik je carju persona gratissima. Greppi-ja so bili odpoklicali iz Peterburga samo iz osebnih ozirov. Crispi misli še več družih diplomatov zameniti s svojimi pristaši.

Domače stvari.

— (Zaradi ohranitve gimnazije v Kraji) izročilo je 37 občin, mej njimi mestne občine Kranj, Škofja Loka in Radovljica po poslanci Deteli peticijo do deželnega zbora, merečo na to, naj se storé potrebni koraki, da se reši ta za vso deželo, zlasti pa za našo gorenjsko stran prevažni zavod. Že iz podpisov je razvideti, kako živo se zanimiva vsa Gorenjska za obstanek Kranjske gimnazije. Želimo prosilcem najboljšega uspeha!

— (V dež. zboru štajerskem) je interpeloval 16. t. m. poslanec J. Kukovec namestnika, zakaj so se zakasnila priprave za novo volitev okrajnega zastopa na Ptuiju in zakaj se je zakasnila potrditev novo voljenega načelnika in njegovega namestnika. Poslanec Kukovec vpraša naposled, hoče li vlada brez odlašanja napraviti postavni red in odpraviti sedanje nenormalne odnošaje. Namestnik

baron Kübeck obljubil, da bode na interpelacijo odgovoril v jedni prihodnjih sej.

— (Pisateljskega društva) zabavni večer bil je v soboto jako dobro obliakan. Došli so bili tudi gostje gg. M. Vošnjak, prof. Šuklje in dr. Milkovič, docent Dunajskega vseučilišča. Predsedoval je večeru g. Evgen Lah, predaval pa gosp. prof. Pirc „o astronomiji“.

— (V Čitalnici) delila se je preteklo nedeljo, kakor sicer vsako leto, zimska obleka in obutev siromašnim šolarjem. Bilo je obdarovanih 80 dečkov in deklic. Pri slavnosti bil je prisoten deželni glavar grof Thurn. Šolsko mladino nadzorovali so ravnatelj in učiteljstvo, v čegar imenu se je ravnatelj Praprotnik zahvalil dobrotnicam in dobrotnikom, polagajoč otrokom na srce, naj z novo obleko tudi oblečejo pridnost in lepo obnašanje. Za obdarovane otroke zahvalila sta se s primernimi besedami učencev in učenka. Ko je bila razdelitev, pri kojoj je deželnega predsednika soproga gospa baronica Winkler-jeva osobno sodelovala, pri kraji, odšli so otroci veselih lic s svojimi darili na dom in se bodo gotovo dolgo spominjali tega, za-nje tako lepega dne. Da se vsako leto vrši lepa ta slavnost, na tem zahvaljevati se moramo dotičnemu damskemu odboru, zlasti pa njegovi načelnici gospej Murnikovi, g. E. Robičevi in gospodičinami L. Orlovi, Premkovi, Souvanovi in Kleinovi.

— („Výlet Čechů na Slovinsko“) naslov bode obširni knjigi, katero izdajo svojim členom za leto 1887. „Hlasy katoličkého spolku tiskového“. Spisal je to knjigo goreči prijatelj slovenskega naroda katehet gosp. František Ekerť. Knjige bode se tiskalo nekoliko tisoč izvodov in dobivati jo bodo mogli tudi neudje „katoličkega tiskovnega društva“. — Mi smo imeli priliko videti rokopis in zagotoviti moremo, da je to delo pisano s tako ljubeznijo do Slovencev, kakor doslej še noben spis, naj je izšel kjerkoli. Kedar knjiga izide izpod tiska, opozorili bodemo ná-njo še posebej naše občinstvo.

— (Iz Rudolfovega.) Pri občnem zboru 17. decembra je bil predsednikom Novomeške čitalnice izvoljen Andraš Senekovič, gimnazijski ravnatelj, in predsednikom Dolenjskega pevskega društva prof. Josip Sturm.

— (Čitalnica v Poddragi nad Vipavo) imela bode dné 1. januarja 1888. ob 10. uri dopoludne redni svoj občni zbor, kateremu so vsi p. n. gg. člani najljudneje vabijo.

O d b o r .

— (Konkurz napovedal je Rudolf Ratheff-Schmidl pl. Seeberg, graščak v Velenji.

Popravek k dopisu: „Z Jesenic na Savi“ v „Slovenskem Narodu“ z dne 14. novembra t. l., št. 263. — V smislu §. 19 tisk. zak. naj blagovoli sl. uredništvo vsprejeti sledeči popravek:

1. N i r e s , da jaz pogreba umrli Mici Zavor ne bi bil odredil. Kakor za druge, tako sem tudi zanjo po ogledi dal dan in uro pogreba določno napovedati. Umrli je 14. novembra ob 11. uri po noči, in pogreb sem določil na 16. novembra ob 4. uri popoludne. Dokaz: ogledni list in ogleda Mart. Žibert. Zakaj in s kako pravico je pa občinski urad po meni odločeni 41urni čas ležanja skrajšal in je vele brez moje vednosti pogreb ravno o poludne 16. novembra, mesto ob 4. uri, mi ni znano.

2. N i r e s , da bi kedaj bil oklical „naj mi nihče po noči zaradi obhajila ne pride“. Razlagujoč sv. obrede po rimskem, tudi za našo škofijo veljavnem obredniku stran 70, broj 7. (noctu hoc Sacram. deferrri non debet, nisi necessitas urgeat) opomnil sem povse natančno, sv. obhajilo se po noči navadno ne nosi, drugače, kadar je sila in nevarnost. Da je v teh besedah druga misel, nego v zgornjem stavku, ni treba še le praviti. Vsi drugi župljani me tudi prav razumejo, zato je tudi ni ure po noči o kateri ne bi bil pri tem ali drugem betežniku, in to ne samo pri svojih nego i pri Samoborskih župljanih, n. pr. pri Frici ob 1. uri, pri Sremiči ob 3. uri po noči, itd. Zato mi tudi ni umrl niti je den betežnik brez svetstev; ako sem bil klican. Obitelj Zavor me ni klicala, akoravno je bilo časa dovolj od 12. do 14. novembra, do 11. ure po noči. Ni lepo lastno zanikernost z lažnjivem poročanjem olepšavati, in naravnost grdo in kaznjivo je duhovna po nevređenem kriviti.

3. Ni res, da bi s tem bil storil „netolerantni čin“. Rzsodilo se je po Rit. Rom. pag. 142 „de publicis peccatoribus“. Očitno zagrešenje zahteva očitno pokoro, in te ni bilo. Gledé notranje sodil sem uvaževaje baš „tolerantnost“: „in dubio mitius“ in dovolil umrli vso pogrebno čast, le samo duhovski spr vod sem moral odreči po tako pobujšljivem življenji, koje nesem smel z dodajanjem časti potrditi. Za kar se je slišal marsikateri „prav je, ako ni razložka, kaj je potem naša vera.“

Fr. Brulec, župnik.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Kolonj 20. decembra. „Kölnische Ztg.“ stvarno zavrača „Ruskega Invalida“ podatke gledé nemških in avstrijskih vojnih priprav, dokazujoč, da je Rusija že za vojno pripravljena in da je smér tem pripravam iskati na zahodu. „Kölnische“ pravi: Pri nas je vse javno, Rusija pa uporablja največjo tajnost. Česar pa popolnem prikrivati ne more, pa skuša, seveda z malo spretnostjo, lokavo pačiti.

Derby 20. decembra. Salisbury izjavil včeraj v shodu konservativcev, da vedno množče se oboroževanje povod neprestani nevarnosti, vendar po informacijah, došlih angleškej vladi, ni direktne nevarnosti za evropski mir.

Dunaj 19. decembra. Od 1. do 3. ure popoldne bilo ministersko posvetovanje pod predsedstvom cesarjevim. Prisotni so bili: Kalnoky, Bylandt, Taaffe, Tisza, Dunajevski, Welsersheimb, Fejervary in Orczy.

Dunaj 19. decembra. Današnje vkupno ministersko posvetovanje pod predsedstvom cesarjevim dovolilo je vojnemu ministru potrebni kredit za varnostne naredbe. Kredit znaša do dvanajst milijonov goldinarjev. Ker ta vsota razmerno ni visoka, ne treba sklicati delegacij, kar bodi v dokaz, da vse določene naredbe nemajo agresivnega namena Rusiji nasproti, ker ne treba nobenega drugega posvetovanja. Tisza vrnil se je zvečer v Budimpešto.

Poreč 19. decembra. Deželni zbor zaključil se je s živioklici na cesarja.

Spominjajte se Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih. (890—7)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—188)
za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Tujci:

19. decembra:

Pri **Slonu**: Belak z Dunaja. — Eckstein iz Plzna. — Kosarschek iz Gradca. — Kuralt iz Zagreba. — Lenko iz St. Petra. — Gobala iz Zagorja. — Vassari iz Modene. — Bruscheiller iz Isole.
Pri **Maliči**: Gebitsch z Dunaja. — Kelem iz Prage. — Schubic z Gorenjskega. — Stern iz Trsta.
Pri **južnem kolodvoru**: Vilhar iz Trsta. — Skumović iz Gradca. — Aaušenik iz Ljubljane.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
19. dec.	7. zjutraj	731.04 mm.	0.2° C	sl. szh.	obl.	23.40 mm.
	2. pop.	724.93 mm.	1.6° C	sl. svz.	obl.	dežja in
	9. zvečer	719.63 mm.	0.4° C	brezv.	snež.	snega.

Srednja temperatura 0.7°, za 2.6° nad normalom.

Dunajska borza

dne 20. decembra t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gl. 76.15	gl. 77.60
Srebrna renta	78.40	80.—
Zlata renta	107.0	109.75
5% marcna renta	89.0	91.30
Akcije narodne banke	859.—	867.—
Kreditne akcije	267.20	270.30
London	127.15	126.95
Srebro	—	—
Napol.	10.07	10.06
C. kr. cekini	6.03	6.03
Nemške marke	62.37 1/2	62.30

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	129 gl.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	160	50
Ogerska zlata renta 4%	—	95	80
Ogerska papirna renta 5%	—	79	36
5% štajerske zemljiš. odvez. oblig.	—	105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	—	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	—	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	98	70	—
Kreditne srečke	100 gl.	178	—
Rudolfove srečke	10	19	36
Akcije anglo-avstr. banke	120	95	25
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	225	50	—

Poslano.

(7—47)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju plućevine I
želudca bolesti grkljana I proti mēhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Bouillon-Extract.
Gomolična dišava.
(Trüffel-Würze.)
Fine moke za juho.
Centralna zaloga: Wien, I.,
Jasomirgottstrasse 6.
Dobiva se v prodajalnicah delikates in kolonijalnega blaga
ter v droguerijah. (902—1)
Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Perdan, Schuss-
nig & Weber. — V Zagorji: Michelle, Iv. Müller, rud-
niška bratovska skladnica. — V Litiji: Ivan Waggonik.

Neobhodno za vsacega
za svetljenje usnja pri konjskej opravi, vozovih, hišni
opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po
c. kr. avstrijskem in oger- zavarovana proti
skem ministerstvu ponarejanju
svetla tinktura za usnje
(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se
ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali
likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gl.,
št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri
moči in mehki in voljni pri solnēnej vročini, se je že več
kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, nepre-
močljiva

hranilna mast za usnje.
Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, do-
kazuje **25 odlikovanj**, na stotine priznalnih
pisem. Oba izdelka se nesta udomačila le pri **c. kr. vo-
jašini**, ampak si utrla uhod pri **Nj. Veličastvu** in
c. kr. visokostih.
Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. **Anton
Krisper** in **Schussnig & Weber**, v Kranji g. **Petan**,
v Škofji Loki g. **Koceli**. — Dobiva se v vseh večjih
krajih države pri boljših trgovcih. (860—5)

CACAO
in
ČOKOLADA
VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvej Dunajske razstavi kuhinjske umetnosti
bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta
pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno
znamko in firmo. (800—30)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih de-
likates, v Ljubljani pri g. **Ketru Lassnik-u**.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica
Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

KMETOVALEC. (82—23)
Gospodarski list s podobami.
Št. XXIII. tega najboljšega, največjega in najcenejšega
slovenskega gospodarskega lista prinaša sledečo vsebino:
Ali je potrebna dobra naprava za razdelitev gnojnice? —
Poročilo deželnega odbora deželnemu zboru o trtni uši na
Kranjskem. — Koliko žre krt. — Razne reči. — Gospo-
darske novice. — Vprašanja in odgovori. — Uradne vesti
c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Inserati.
„**KMETOVALEC**“ izhaja v Ljubljani po dvakrat
na mesec na celi poli ter stane za celo leto 2 gl.; gg. uč-
telji in šolske knjižnice dobijo ga za polovico naročnine.
INSERATI, priobčeni v „**KMETOVALECU**“, imajo
najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po de-
želi, zlasti pa v premožnejših kmetijskih krogih. Zelo pripo-
ročljiv je „**KMETOVALEC**“ za objavljanja pri nakupu ali
prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Za Božične praznike
priporoča veliko izber
najfinejših sladčic,
kakor povitic, šarkelnov, oreho-
vih in makovih rožičkov (kifel-
cev), raznih družih finih pekar-
stev z rozinami in orehi, pekar-
stev iz lecta, marcipana, raznih
sladčic za čaj i. t. d.
Ivana Föderl-a (909—1)
pekarija sladčic
v Lingarjevih ulicah v Ljubljani.

Marijacejske kapljice za želodec,
izvrstno uplivaajoče pri vseh boleznih želodca.
Neprekosljive pri pomanjkanji slasti do jedij,
slabem želodci, smrdēči sapli, napenjanji, kislem
podiranji, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako
se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč
sleza, pri slatenici, grjuzu in bljuvanji, glavobolji
(če izvira bolečina iz želodca), krci v želodci,
zapiranji ali zabasanji, preoblenji želodca z
jedjo ali pijačo, glistah, boleznih na vranič, na
jetrih ali zlatej žili. — Cena steklenici z navodi-
lom, kako se rabi, **35 kr.**, vel. steklenici **60 kr.**
Glavno zalogo ima lekar
KAROL BRADY v Kromerici (Moravsko).
Marijacejske kapljice neso nikako tajno sred-
stvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako
rabiti, ki se pride vseke steklenici.
■ Pristne v skoro vseh lekarnah. ■
SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat
ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka stekle-
nica imeti rdeč zavitek z gorenjo varstveno znamko in z
navodom, kako rabiti, ki se pride vseke steklenici, opom-
niti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni **H. Gusek-a v Kro-
merici**.
Pristne imajo: v Ljubljani: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos.
Svoboda. — v Postojni: lekar Fr. Baccarich. — v Škofji
Loki: lekar Karol Fabiani. — v Radovljici: lekar Aleksander
Rohlek. — v Rudolfovem: lekar Dominik Rizoli, lekar Berg-
mann. — v Kamniku: lekar J. Močnik. — v Črnomlju: lekar
Jan. Blažek. (789—10)

**K 40 letnici vladanja vsem dobrim
patrijotom Avstro-Ogerske**
priporočamo, da kupijo
v korist
„Avst. družbe rdečega križa“
izdane, posebno dobro zadete fotografične po-
dobe članov
Najvišje cesarske hiše,
in sicer:
cesar Fran Josip I., cesarica Elizabeta,
cesarjevič Rudolf, cesaričinja Štefaniya,
nadalje nadvojvode:
Albreht, Karol Ludovik, Viljem, Josip
in Rainer.
Sikal in poklonil jih je **Karol vitez Koblerski**.
Prodajale so se po gl. 6.— komad.
Da jih bodo odslej mogli kupiti tudi manj pemožni,
se jim je cena za 60% znižala, torej se prodajajo
komad po gl. 2.60.
Portreti, katerih ima vsak lastnoročen
podpis, poleg tega pa štampiljo dru-
štva, so najlepši okras za sobe zasob-
nikov, hotelov, kavarn, gostilnic, ka-
zin, društev, šol, pisarn i. t. d. ter so
92 cm. visoki in 68 cm. široki.
Če se jih vzame vseh devet, se pri ceni
10% odjenja.
Razpošilja je proti poštnemu povzetju ali pred-
pošiljatvi zneska
„Das Expedit der rothen Kreuz-Bilder“,
Wien, Ferdinandsgasse Nr. 8.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.